

REFERAT Bevaringsudvalget d. 21-02-2024

Mødedato Onsdag d. 21. februar 2024 kl. 15:30

Mødested E.3.12

Indholdsfortegnelse

Bevaringsudvalgsmøde den 21. februar 2024.....	3
Formidlingsprojekter i bevaringsudvalget - status.....	4
Lindevej 1, kommandopost ved Langå Station - Orientering om politisk behandling.....	5
Østergade 5 i Randers - Ansøgning om nedrivning af bebyggelse.....	6
Eventuelt.....	8

Punkt 1: Bevaringsudvalgsmøde den 21. februar 2024

01.00.00-P35-1-23

Beslutning

Afbud fra:

Hanne Schaumburg Sørensen

Tina Knudsen Jensen

Sagsfremstilling

Bevaringsudvalgsmøde den 21. februar 2024

- Meddelelser
- Afbud
- Mødediætsskema sendes rundt

Punkt 2: Formidlingsprojekter i bevaringsudvalget - status

01.10.00-P00-7-22

Beslutning

RK finder brochuren og tjekker opdatering og formidlingsmuligheder. RK kommer med overslag på økonomi. Udvalget overvejer til næste gang hvilke formidlingsprojekter, der skal sættes i gang.

Sagsfremstilling

Bevaringsudvalget orienteres om status på de formidlingsprojekter, der er igangsat/afsluttet siden udvalgets medlemmer foreslog indsatsen på møde den 23. februar 2022. Randers Kommunes kommunikationsafdeling har bidraget med oplæg om, hvordan formidling kunne tænkes ind i nutidige rammer. Udvalget har siden udviklet folderen Tøjhushavekvarteret og en cykelguide mellem Randers og Langå, der tager afsæt i jernbanens historie, samt relanceret Slyngborgfolderen fra 2012.

På udvalgets møde den 13. december 2023 behandlede udvalget Årsberetningen for 2022 og 2023. I årsberetningen beskriver udvalget, hvad de forventer at arbejde med det/de kommende år:

1. Udvalget ønsker at prioritere og reservere midler til formidling af bevaring og betydning i forhold til klima, bæredygtighed og økonomi.
2. Udvalget vil arbejde mod at målrette formidling til dem der skal vide mere. F.eks. kunne man målrette noget information mod håndværkere og entreprenører – brancheorganisationer.
3. Udvalget ønsker at præcisere vilkår for god renovering, f.eks. igennem stilblade for hvert årti, ide rigdomme til renoveringer, som f.eks. kunne uddeles via ejendomsmæglere ol.
4. Udvalget vil gerne arbejde for at oprette en pris for bevaring/miljø/bevaring. Det kunne evt. være supplement til arkitekturprisen med en klimavenlig pris. Udvalget vil arbejde mod at opstille kriterier for den gode renovering.
5. Udvalget ønsker at arbejde videre med formidling af ture ud i kulturlandskabet, som udvikles med kort og arbejde med formidling og synlighed af eksisterende ture.
6. Udvalget vil også gerne arbejde med at formidle historier om bygninger.

Bevaringsudvalget skal tage stilling til om de vil igangsætte ét eller flere af ovenstående formidlingsprojekter fra Årsberetning for 2022-2023.

Økonomi

Bevaringsudvalget har anvendt ca. 65.000 kr. på Tøjhushavefolder til aflønning af medarbejder på museet, der har stået for udarbejdelse af folderen og til to gange tryk. Der er anvendt ca. 165.000 kr. til aflønning af medarbejder på museet til opgaveafgrænsning, udarbejdelse af folderen og til tryk af cykelguiden. Der er anvendt ca. 6.500 kr. på genoptryk af Slyngborgkvarterets folder fra 2012. Der er anvendt ca. 236.500 kr. til formidling siden februar 2022.

Bevaringsudvalget har ca. 250.000 kr. til udvalgets arbejde i 2024, fordi der fortsat overføres midler fra tidligere år.

Punkt 3: Lindevej 1, kommandopost ved Langå Station - Orientering om politisk behandling

01.10.00-P19-8-23

Beslutning

Drøftet. Udvalget nævner atter fokus på inventarets værdi. Bygningen er en signatur.

Sagsfremstilling

Miljø- og teknikudvalget behandlede 30. januar 2024 ansøgning om nedrivning af kommandoposten på Lindevej 1 i Langå. De besluttede at igangsætte en proces om afslag på ansøgning om nedrivning. Se sagens behandling i bilag 1.

Bevaringsudvalget behandlede sagen den 13. december 2024. Udvalgets udtalelse var en del af sagens behandling. Bevaringsudvalget udtalte, at det er vigtigt, at kulturmiljøet betragtes som et samlet hele. Der bør ikke plukkes i det samlede kulturmiljø. Langås identitet som stationsby og nationalt knudepunkt for togtrafikken har ophæng i bebyggelsen ved banelegemerne. Derudover bemærker udvalget, at disse bygninger er sjældne nationalt, og fremtræder som et ikon på lokaliteten. Bygningens indmad og inventar er ligeledes af væsentlig værdi.

Forvaltningen vil fremsende et varsel om afslag inklusiv partshøring til Banedanmark. Herefter vil forvaltningen vurdere, om der skal udstedes et forbud mod nedrivning, hvilket vil udløse en udarbejdelse af et lokalplanforslag med nedrivningsforbud.

Bevaringsudvalget er hermed orienteret om sagens status.

Bilag

Sagens behandling i Miljø og teknikudvalget 30. januar 2024

Punkt 4: Østergade 5 i Randers - Ansøgning om nedrivning af bebyggelse

01.02.05-P25-2124-24

Beslutning

Bevaringsudvalget udtaler:

"Udvalget er enige om at gårdrummene og deres indbyrdes forbundethed er vigtigt og bør bibeholdes. Områdets strukturer bør bevares, uanset om bygningerne nedrives. Forbundetheden og strukturerne er væsentlige, fordi de afspejler byens og kvarterets håndværksmæssige fortid. Anvendelsen af kvarterets baggårde til håndværk og mindre industri er synlig, hvilke også ses af pigstensbelægningen.

Der er særligt fokus på kvaliteterne i den gule og den blå/grønne bygninger.

Flertallet af udvalget bemærker i øvrigt, at bygningerne bør gennemgås for at afklare tilstand og muligheder. Det er flertallets vurdering, at alle tre bygninger bør bevares, således et væsentligt miljø og bevaringsværdige bygninger bevares for eftertiden. Bygningernes store rummelighed er væsentlig idet de er ombyggede i flere omgange og anvendt til forskellige formål. Facadernes detaljer afspejler bygningernes historiske funktioner."

Sagsfremstilling

Randers Kommune har modtaget ansøgning om nedrivning af bevaringsværdig baggårdsbebyggelse på Østergade 5B i Randers. Der er tale om bygningerne 1, 2 og 3, som er vist på bilag 1 med et lyseblåt omrids. Fotos af bebyggelsen er i bilag 2.

Alle bygningerne er i 1999 registrerede bevaringsværdige med en værdi på 4, se registreringer og fotos i bilag 3.

Bygningerne blev i 1923 omdannet af arkitekten Jens Peter Jensen Værum fra pakhuse til sæbefabrik og er i dag registrerede som lagerbygninger. Tegninger af denne omdannelse afspejler hovedsageligt, hvordan bygningerne ser ud i dag. Se tegninger i bilag 4.

Bygning 1 er opført i 1877 med et bebygget areal på 83m² og et samlet bygningsareal på 249 m². Gavlen er orienteret mod baggården. Gavlen er pudset og omfatter en del større vinduespartier, relief af tidligere port og hejseværk mod baggården. Bygningen har grønne malede facader, der ligger i skel mod baggården til Østergade 3 og baggården til Thorsgade 4. Facaderne har små vinduer. Derudover er bygningens vestlige gavl delvist bygget sammen med Thorsgade 2. Bygningens gavl er yderst medtaget, og der er udvendige sætningsskader ved hjørnet.

Bygning 2 er opført i 1902 med et bebygget areal på 49 m² og et samlet bygningsareal på 147 m². Bygningens facade er orienteret mod baggården og fremstår malet gul og har ligeledes vinduer, spor af tidligere hejseværk og port parti. Bygningen har fået nyt tag, ovenlys og kvistparti. Der er ikke søgt tilladelse til disse ændringer, der har været forvaltningen bekendt siden 2018.

Bygning 3 er også opført i 1902 med et bebygget areal på 33 m² og et samlet bygningsareal på 66 m². Det tyder på, at facaden og taget er udskiftet med nyere materialer. Arbejdet fremstår ikke færdiggjort, se bilag 2. Der er ikke søgt tilladelse til disse ændringer, der har været forvaltningen bekendt siden 2018.

Idet der ikke er givet tilladelse til de nyere bygningsændringer, som ses på bygning 2 og 3, vil forvaltningen, hvis der nedlægges forbud mod nedrivning, vurdere, om der skal ske en retlig eller fysisk lovliggørelse af de allerede udførte bygningsændringer.

Planlægning

Alle bevaringsværdige bygninger med en værdi 4 optages i kommuneplanen som bevaringsværdige.

Alle bygningerne er alle omfattet af Lokalplan 309 for Randers midtby. Lokalplanens formål er at bevare eksisterende karakteristisk bebyggelse, der arkitektonisk og kulturhistorisk er af betydning for en ejendom, karré, gård- eller byrum.

Bevaringsudvalget skal bidrage med en udtalelse om de tre bygninger i forhold til sagens videre behandling.

Bilag

Fotos af Østergade 5

Oversigtskort til Østergade 5

Foto og SAVE 1999

Weblageret 1923

Punkt 5: Eventuelt

01.00.00-P35-1-23

Beslutning

Udvalget ønsker en opfølgning på tre sager: handskefabrik, valsemøllen og svaneapoteket. En kort sag om status fremlægges på næste møde.

Sagsfremstilling

Eventuelt